

Wtorek, 15 stycznia 2013 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P7\_TA(2013)0001

**Ponowny rozwój obszarów miejskich jako wkład we wzrost gospodarczy**

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie ponownego rozwoju obszarów miejskich jako wkład we wzrost gospodarczy w ramach polityki spójności UE (2011/2311(INI))**

(2015/C 440/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 i art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ustanawiające jako cel spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, jak również określające strukturalne instrumenty finansowe służące osiągnięciu tego celu, oraz stanowiące, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020” – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wkładu polityki spójności w osiągnięciu celów lizbońskich i celów „UE 2020”<sup>(1)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie osiągnięcia prawdziwej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej – warunek sine qua non globalnej konkurencyjności?<sup>(2)</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2010 r. pt. „Wnioski z piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: przyszłość polityki spójności” (COM(2010)0642),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 listopada 2010 r. pt. „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia: europejski wkład w pełne zatrudnienie” (COM(2010)0682),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 grudnia 2010 r. pt. „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: europejskie ramy na rzecz spójności społecznej i terytorialnej” (COM(2010) 0758),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. pt. „Europa efektywnie korzystająca z zasobów – inicjatywa przewodnia strategii »Europa 2020«” (COM(2011)0021),

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, p. 120.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 169 E z 15.6.2012, p. 29.

Wtorek, 15 stycznia 2013 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie aktualnej sytuacji i przyszłych efektów synergii na rzecz większej skuteczności EFRR i innych funduszy strukturalnych <sup>(1)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wyjścia poza PKB – pomiar postępu w zmieniającym się świecie <sup>(2)</sup>,
- uwzględniając rezolucję z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie inwestowania w przyszłość: nowe wieloletnie ramy finansowe (WRF) na rzecz Europy konkurencyjnej, zrównoważonej i sprzyjającej integracji społecznej <sup>(3)</sup>,
- uwzględniając rezolucję z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie piątego sprawozdania Komisji w sprawie spójności oraz strategii w dziedzinie polityki spójności po 2013 r. <sup>(4)</sup>,
- uwzględniając rezolucję z dnia 27 września 2011 r. w sprawie poziomu wykorzystania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności: wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności UE <sup>(5)</sup>,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 6 października 2011 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (COM(2011)0615),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 6 października 2011 r., w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (COM(2011)0614),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 6 października 2011 r., w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 (COM(2011)0607),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 6 października 2011 r., w sprawie Programu Unii Europejskiej na rzecz przemian i innowacji społecznych (COM(2011)0609),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie europejskiej platformy współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym <sup>(6)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie zielonej księgi zatytułowanej „W kierunku nowej kultury mobilności w mieście” <sup>(7)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wymiaru miejskiego polityki spójności w nowym okresie programowania <sup>(8)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie planu działania na rzecz mobilności w mieście <sup>(9)</sup>,
- uwzględniając rezolucję z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie europejskiej agendy miejskiej i jej przyszłości w polityce spójności <sup>(10)</sup>,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 października 2005 r. w sprawie zagadnień urbanistycznych w kontekście rozszerzenia UE <sup>(11)</sup>,

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 390 E z 18.12.2012, s. 27.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 380 E z 11.12.2012, s. 81.

<sup>(3)</sup> Dz.U. C 380 E z 11.12.2012, s. 89.

<sup>(4)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0316.

<sup>(5)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0403.

<sup>(6)</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0495.

<sup>(7)</sup> Dz.U. C 294 E z 3.12.2009, p. 42.

<sup>(8)</sup> Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, p. 73.

<sup>(9)</sup> Dz.U. C 184 E z 8.7.2010, p. 43.

<sup>(10)</sup> Dz.U. C 390 E z 18.12.2012, p. 10.

<sup>(11)</sup> Dz.U. C 233 E z 28.9.2006, s. 127.

Wtorek, 15 stycznia 2013 r.

- uwzględniając rezolucję z dnia 26 września 2006 r. dotyczącą strategii tematycznej w sprawie środowiska miejskiego <sup>(1)</sup>,
  - uwzględniając Kartę lipską na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, przyjętą na nieformalnym posiedzeniu ministrów ds. rozwoju miast i spójności terytorialnej, które odbyło się w dniach 24–25 maja 2007 r. w Lipsku,
  - uwzględniając deklarację z Toledo na rzecz rozwoju miast, przyjętą na nieformalnym posiedzeniu ministrów, które odbyło się dnia 22 czerwca 2010 r.,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0406/2012),
- A. mając na uwadze, że 80 % obywateli europejskich mieszka na obszarach miejskich (liczba ta stale rośnie ze względu na nasilający się odpływ mieszkańców z obszarów wiejskich do miast), na których w największym stopniu odczuwane są skutki kryzysu gospodarczego oraz które mają zasadnicze znaczenie, jeżeli chodzi o walkę ze zmianą klimatu, tworzenie miejsc pracy oraz dobre warunki społeczne i jakość życia;
- B. mając na uwadze, że obszary miejskie powinny sporządzić średnio- i długoterminowe plany działania w dziedzinach trwałej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- C. mając na uwadze, że miasta stanowią siłę napędową dla gospodarki, produkcji i zatrudnienia, jak również są środowiskiem, w którym stwierdza się występowanie krytycznych zjawisk związanych z procesem suburbanizacji, bezrobociem oraz, w ogólniejszym ujęciu, z wykluczeniem społecznym, segregacją i zanieczyszczeniem środowiska;
- D. mając na uwadze, że silne obszary miejskie mają także pozytywny wpływ na otaczające je obszary wiejskie, co może prowadzić do oddziaływania pośredniego;
- E. mając na uwadze, że konieczne jest przemyślenie na nowo koncepcji peryferii miejskich w celu zmiany obecnej tendencji do segregacji przestrzennej, która prowadzi do polaryzacji społecznej;
- F. mając na uwadze, że trwające procesy transformacji tkanki miejskiej są źródłem coraz większych oczekiwań i problemów, którym trudno sprostać poprzez tradycyjne działania publiczne, w związku z czym konieczne jest ustanowienie innowacyjnych i zintegrowanych mechanizmów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- G. mając na uwadze, że przemiany społeczno-demograficzne spowodowały, że ludność wielu miast porzuciła starsze obszary miejskie i przenieśli się do nowszych dzielnic położonych na peryferiach, do zabudowanych obszarów na granicach miast lub nawet do nowych miejscowości wokół wielkich aglomeracji;
- H. mając na uwadze, że dla wielu obszarów miejskich wyzwaniem są nierówności społeczne, oraz że różnice między dzielnicami wynikają często z niewłaściwej polityki mieszkaniowej i faktu, że świadczenie usług często ograniczane jest do bardziej zamożnych stref;
- I. mając na uwadze, że przegląd tradycyjnych podejść może stać się okazją do zainicjowania procesu realizacji eksperymentów urbanistycznych i projektów, opartych na nowej interpretacji działalności w zakresie planowania przestrzennego, wspólnych potrzeb oraz zaangażowania obywateli;
1. podkreśla, że model rozwoju lokalnego stanowi atut polityki spójności, ponieważ przyczynia się do pobudzania decydujących czynników, sprzyja podejmowaniu najlepszych decyzji bliższych obywatelom, bardziej spójnych, skutecznych i wydajnych wspólnych działań i środków, zapewniając przy tym znaczną widoczność inicjatywom wspólnotowym, również na obszarach UE stojących przed najtrudniejszymi wyzwaniami;
  2. wzywa do opracowania nowych przepisów europejskich w połączeniu ze sporządzaniem planu na rzecz zachowania i uzdrowienia obszarów miejskich, co – w poszanowaniu zasady pomocniczości – mogłoby stać się niezbędną podstawą prawną, określać wspólne i podzielane środki na rzecz realizacji celów średnio- i długoterminowych oraz zoptymalizować wykorzystanie środków na politykę spójności;

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, p. 182.

Wtorek, 15 stycznia 2013 r.

3. oczekuje, że zostaną podjęte działania mające na celu ukończenie i połączenie istniejących części miast, w tym marginalizowanych dzielnic, rekonwersję funkcjonalną zaniedbanych terenów i terenów przekształconych, poprawę, poprzez dynamiczny proces rozwoju, atrakcyjności miejsc, w których żyją mieszkańcy, przywrócenie społeczeństwu przestrzeni o dużym znaczeniu symbolicznym i historycznym, które utraciły pierwotną funkcję i uległy stopniowej degradacji, jednocześnie promując dziedzictwo kulturowe;
4. wzywa do uruchomienia zasobów kulturalnych i gospodarczych, przyjmując jako priorytet przemianę miast zrównoważoną pod względem społecznym, przyczyniając się tym samym do solidarności miejskiej, włączenia społecznego i integracji grup najsłabszych i marginalizowanych na obszarach miejskich, w celu pełnego wykorzystania potencjału rozwojowego i mając na uwadze, że procesy rewitalizacji obszarów miejskich wiążą się z ryzykiem wykluczenia słabszych grup społecznych; podkreśla zatem konieczność głębszego zaangażowania mieszkańców już od możliwie najwcześniejszego etapu;
5. podkreśla kluczową rolę, jaką obszary miejskie muszą odgrywać w realizacji gospodarczych, społecznych i ekologicznych celów strategii Europa 2020 oraz fakt, iż Unia może stać się konkurencyjna w skali globalnej jedynie wówczas, gdy polityka spójności będzie w pełni wykorzystywała potencjał rozwojowy wszystkich regionów i obszarów miejskich;
6. wzywa do przyjęcia zintegrowanego podejścia, które obejmie wzajemne połączenie aspektu natury i ekologii z aspektem historyczno-kulturowym oraz społeczno-komercyjnym, zapewniając rozwój sieci infrastrukturalnej, ulepszenie przestrzeni miejskich i rozwój tkanki gospodarczej, jak również sprzyjając zróżnicowanemu użytkowaniu terytorium poprzez łączenie obiektów mieszkalnych z obiektami o innym przeznaczeniu oraz infrastruktury materialnej z niematerialnymi systemami relacji;
7. podkreśla fakt, że potrzebne są nowe formy rewitalizacji, skierowane na potrzeby wspólnot w zakresie przestrzeni publicznej, parków, form spędzania czasu wolnego, kultury i sportu;
8. oczekuje realizacji opartych na uczestnictwie procesów projektowania oraz tworzenia partnerstw ze stowarzyszeniami i obywatelami, aby zapewnić niezbędny związek między ogólnymi strategiami politycznymi a konkretnymi obszarami, uwytłaniając ich specyfikę, tożsamość, walory związane z pamięcią i historią oraz zwiększając poczucie przynależności do społeczności i zaufanie do instytucji;
9. podkreśla, że proces rewitalizacji obszarów miejskich i proces rewitalizacji gospodarczej są ze sobą ściśle powiązane oraz że zadbanie o atrakcyjność danego miejsca może stanowić czynnik ożywienia gospodarczego; podkreśla, że aby to osiągnąć, rewitalizacja obszarów miejskich powinna zostać połączona z nowym podejściem, które będzie łączyło starania na rzecz zapobiegania podupadaniu obszarów miejskich, rozwoju obszarów biednych i marginalizowanych oraz wsparcia wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy na szczeblu lokalnym, którym powinny towarzyszyć środki na rzecz rozwoju społecznego;
10. oczekuje podjęcia stanowczych działań w zakresie zwalczania braku wydajności energetycznej poprzez funkcjonalną rewitalizację budynków oraz budowanie mieszkań lepiej wykorzystujących zasoby, w tym mieszkań socjalnych; a także ograniczenia korków drogowych, zanieczyszczenia i hałasu w sposób zwiększający konkurencyjność miast w odniesieniu problemów środowiskowych;
11. podkreśla potrzebę opracowania strategii na rzecz ochrony i zabezpieczenia dziedzictwa miejskiego i mieszkaniowego na obszarach sklasyfikowanych jako obszary szczególnie zagrożone sejsmicznie lub powodziowo;
12. podkreśla potrzebę wykorzystania funduszy, aby zapewnić zintegrowane podejście do zaburzeń związanych z rozwojem demograficznym, stopniowym starzeniem się społeczeństwa oraz z koncentracją ludności w miastach; zwraca uwagę na fakt, iż projekty finansowane z funduszu strukturalnego mogą pomóc w znajdowaniu rozwiązań dla poważnych problemów i powinny być ukierunkowane na ludność oraz zwracać szczególną uwagę na najsłabsze grupy społeczne, tj. dzieci, młodzież, kobiety i osoby starsze;
13. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w celu promowania tworzenia sieci miast oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk; podkreśla, że należy nasilić i rozszerzyć te działania w celu objęcia nimi funkcjonalnych obszarów miejskich; wzywa do rozszerzenia w tym celu istniejących instrumentów, podkreślając jednocześnie, że należy wykorzystywać istniejące programy i organy, zanim utworzy się nowe struktury;
14. z zadowoleniem przyjmuje przeznaczenie co najmniej 5 % środków dostępnych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju miejskiego, którymi to środkami będą zarządzały miasta; podkreśla, że kwota ta to cel minimalny i powinna być wykorzystana na wsparcie rozwoju funkcjonalnych obszarów miejskich; wzywa poszczególne szczeble władz do korzystania z nowych instrumentów, takich jak rozwój kierowany przez lokalną społeczność;

Wtorek, 15 stycznia 2013 r.

15. sprzeciwia się jednak rygorystycznemu wymogowi wykorzystania ww. środków w ramach realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ITI); uważa, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość wdrażania zintegrowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju miejskiego również w ramach konkretnego programu operacyjnego lub konkretnej osi priorytetowej;

16. podkreśla, że choć obszary miejskie mogą wnieść decydujący wkład jako ośrodki wzrostu gospodarczego i siła napędowa wzrostu, konieczne jest zintegrowanie potrzeb rozwoju lokalnego przy rozwiązywaniu problemów przedmieść, obszarów sąsiadujących i obszarów wiejskich, w celu promowania relacji, które nie będą konfliktowe, lecz oparte na komplementarności i synergii, oraz aby zapobiegać stopniowej utracie granicy wieś-miasto ze względu na tendencję do zwiększania się powierzchni miast oraz przekształcania obszarów wiejskich w teren pod zabudowę, jednocześnie rozwijając dostępność usług publicznych;

17. wzywa do wzmocnienia potencjału administracyjnego – np. poprzez większe wykorzystanie pomocy technicznej – władz lokalnych i regionalnych oraz podmiotów gospodarczych i społecznych, w zakresie zarządzania funduszami strukturalnymi, w celu rzeczywistego wielopoziomowego sprawowania rządów zapewniającego realizację celów; uważa za kluczowe, aby rozwijać i wspierać zrównoważone sieci wielofunkcyjne oparte na dobrych praktykach w sposób pobudzający tworzenie energicznych, zintegrowanych partnerstw między obszarami miejskimi i wiejskimi opartych na potrzebach poszczególnych regionów;

18. podkreśla szanse związane z budowaniem sieci powiązań między projektami pilotażowymi w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich finansowanymi z EFRR a nowym wieloletnim programem „Horyzont 2020”, aby zapewnić innowacyjne rozwiązania i strategie wielokrotnego użytku w dziedzinie rewitalizacji obszarów miejskich;

19. jest przekonany, że doświadczenia związane z Porozumieniem Burmistrzów mogą stanowić solidny punkt wyjścia dla dalszych działań, które mają doprowadzić do realizacji celów strategii „Europa 2020”;

20. oczekuje zapewnienia modelu zrównoważonego zarządzania mobilnością, zintegrowanego z planowaniem urbanistycznym, który będzie obejmował więcej infrastruktury publicznej i systemowych sieci logistycznych odpowiadających potrzebom związanym z dystrybucją towarów w miastach, z należyтым uwzględnieniem potrzeb związanych z ekologicznym transportem;

21. wyraża przekonanie, że problemy związane ze środowiskiem, takie jak gospodarowanie odpadami, jest poważnym problemem, który wychodzi poza czysto techniczne aspekty i ma wpływ na kwestie społeczne; ponadto należało, aby środki dla zapewnienia dostarczania wody dobrej jakości i systemów oczyszczania w miastach były nadal kontynuowane, gdyż przynosi to jednocześnie korzyści dla obywateli i środowiska naturalnego;

22. podkreśla, że zwiększenie powierzchni obszarów zieleni i parków miejskich ma bardzo duże znaczenie dla dziedzictwa naturalnego, historycznego i kulturowego, przyczynia się do łagodzenia negatywnych skutków tworzenia się mikroklimatu, lepszego wydatkowania środków na energię i na oszczędności finansowe, wpływa na podniesienie poziomu zrównoważenia i jakości środowiska miejskiego oraz umożliwia zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych i społecznych;

23. ma nadzieję, że przy opracowywaniu procesów rewitalizacji obszarów miejskich zostanie położony nacisk na stosowanie materiałów i rozwiązań technicznych, umożliwiających zapewnienie stosowania standardów w zakresie oszczędności energii, zgodnie z celami polityki wspólnotowej;

24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

P7\_TA(2013)0002

## **Rola rozwoju terytorialnego w ramach polityki spójności**

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie optymalizacji roli rozwoju terytorialnego w ramach polityki spójności (2011/2312(INI))**

(2015/C 440/02)

Parlament Europejski,

— uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego tytuł XVIII,